

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO W KLASACH IV - VIII rok szkolny 2023/2024

Nauczyciele uczący języka polskiego:

Lucyna Markowska, Anna Bienioszek, Grażyna Pająk, Patrycja Trela.

I. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych z języka polskiego ma na celu:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i postępach w zakresie wiadomości i umiejętności przedmiotowych,
- udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie mu informacji o tym, co zrobił dobrze, jakie braki powinien wyrównać i jak powinien się dalej uczyć,
- udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju,
- motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia,
- umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Zgodnie z zasadami oceniania kształtującego uczeń staje się świadomym uczestnikiem procesu edukacyjnego. Wie, w jakim celu zdobywa wiedzę i jakie są wobec niego oczekiwania. Otrzymuje także informację zwrotną dotyczącą zdobytych umiejętności oraz wskazówki, jak ma się dalej uczyć, aby podnieść poziom swojej wiedzy. Ponadto nauczyciel udziela uczniowi pomocy i wsparcia. W tak rozumianym procesie edukacyjnym niezbędna jest także współpraca rodziców (opiekunów) zainteresowanych postępami swoich dzieci.

II. Procedury osiągania celów:

Nauczyciel w czasie zajęć języka polskiego stosuje różnorodne metody, które mają umożliwić osiągnięcie w procesie dydaktycznym następujących celów:

- stymulowanie intelektualnego i emocjonalnego rozwoju ucznia,
- rozwijanie zainteresowania literaturą,
- kształtowanie umiejętności poprawnego wypowiedzania się (w mowie i w piśmie),
- wzbudzanie pozytywnego stosunku do przedmiotu nauczania.

Decyzja o wyborze metod dydaktycznych i form pracy jest dokonywana z uwzględnieniem wielu kryteriów, wśród których można wymienić m.in.: dostosowanie do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów; stymulowanie do interakcji z innymi uczniami; odwołanie do różnorodnych stylów uczenia się; samodzielne zdobywanie wiedzy; możliwość samooceny; wywoływanie emocji; pobudzanie kreatywności oraz rozwijanie empatii u uczniów.

Główne grupy wyróżniane wśród metod stosowanych przez nauczycieli to:

- m. aktywizujące (np. dyskusja, drama, inscenizacja, projekt edukacyjny, mapa mentalna, gry dydaktyczne, zadania interaktywne);
- m. eksponujące (np. seans filmowy, spektakl teatralny, treści multimedialne odtwarzane w czasie lekcji);
- m. podające (np. rozmowa nauczająca (pogadanka) czy krótki wykład informujący).

III. Wymagania ogólne:

1. Systematycznie prowadzony zeszyt przedmiotowy – wpisywane: daty, tematy, numery lekcji, pełne notatki z lekcji i odrobione zadania domowe.

2. Aktywne uczestnictwo w lekcji, systematyczne przygotowywanie się do zajęć, wypełnianie obowiązków i poleceń nauczyciela.

3. Systematyczne odrabianie zadań domowych (pisemnych i ustnych).

- Zadania pisemne to dłuższe formy wypowiedzi, ćwiczenia wykonane w zeszycie przedmiotowym, zeszycie ćwiczeń lub inne formy pisemne.

- Ustne zadanie domowe polega na przyswojeniu przez ucznia wiadomości - nauczeniu się definicji, pojęć gramatycznych lub literackich, zasad ortografii itp.

IV. Ocenie podlegają następujące formy aktywności ucznia:

1. Wypowiedzi ustne:

- dłuższe jednorazowe wypowiedzi (na ocenę);

- krótkie odpowiedzi, zabranie głosu, tzw. aktywność odnotowane jako „plusy”; za uzyskanie 5 „plusów” (+) uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą; ma także możliwość wykonania zadania dodatkowego, aby podnieść ocenę na celującą;

- recytacja utworów literackich (w całości lub we fragmentach);

- scenki dramatyczne.

2. Wypowiedzi pisemne:

– zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem sprawdziany całogodzinne lub dwugodzinne (prace klasowe, testy), których data wpisywana jest do zeszytu i w dzienniku elektronicznym (nauczyciel ma obowiązek sprawdzić je najpóźniej do dwóch tygodni),

- zapowiadane kartkówki z zakresu materiału podanego uczniom przez nauczyciela,
- niezapowiadane kartkówki obejmujące wiadomości z trzech ostatnich lekcji (nauczyciel ma obowiązek oddać je sprawdzone do tygodnia),
- prace ortograficzne – dyktanda, testy, ćwiczenia,
- prace domowe na ocenę (dłuższe wypowiedzi oraz ćwiczenia) i krótkie formy pisemne, za które uczeń otrzymuje „plus” (+); za uzyskanie pięciu „plusów” (+) nauczyciel wpisuje do dziennika ocenę bardzo dobrą, którą można podnieść na ocenę celującą po wykonaniu zadania dodatkowego,
- karty pracy.

3. Aktywność, praca w grupach, prowadzenie zeszytu, inwencja twórcza, kreatywność ucznia.

4. Formy dodatkowe:

- udział w konkursach polonistycznych, artystycznych (związanych z językiem polskim),
- prezentacje/referaty, projekty, gazetki.

V. Kryteria oceniania form aktywności ucznia

1. Dłuższe prace pisemne (zadania - wypracowania pisane przez ucznia w domu; prace klasowe i testy diagnozujące obejmujące dłuższe wypowiedzi redagowane przez ucznia w czasie lekcji)

Kryteria oceniania					
ocena niedostateczna	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń:					
- nie zachowuje podstawowych elementów kompozycji wypowiedzi	-stara się zachować podstawową formę wypowiedzi	- redaguje wypowiedź zachowując wymaganą formę, chociaż niektóre elementy tekstu są zaburzone	- redaguje wypowiedź zachowując wymaganą formę	- swobodnie posługuje się różnymi formami wypowiedzi	- swobodnie posługuje się różnymi formami wypowiedzi, potrafi je łączyć
- redaguje pracę nie na temat, nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie zbudować	- redaguje pracę w części odpowiadającej wymaganemu tematowi	- pisze pracę, która ujmuje zasadnicze zagadnienia, - temat przedstawia powierzchownie	- ujmuje w pracy wszystkie najważniejsze zagadnienia, - nie wyczerpuje tematu w pełni	- wyczerpująco traktuje temat, - swobodnie porusza się w obszarze omawianych zagadnień	- traktuje temat wyczerpująco, - wykorzystuje wiele zdobytych wiadomości, swobodnie łączy je ze sobą

wypowiedzi pisemnej					
- nie potrafi skorzystać ze zgromadzonego materiału słownikowego i planu wypowiedzi mimo wskazówek nauczyciela	- redaguje pracę odtwórczą korzystając ze wskazówek nauczyciela	- posługuje się planem i przygotowanym wcześniej materiałem językowym, praca jest w dużym stopniu odtwórcza	- redaguje prace samodzielne, ale nieodznaczające się oryginalnością (zgodnie z przyjętym schematem interpretacji)	- samodzielnie redaguje prace twórcze, przemyślane, oryginalne, zawierające własne spojrzenie na dany problem	- redaguje prace oryginalne, przemyślane, twórcze, pomysłowe, nieszablonowe, - przytacza własne argumenty
- popełnia wiele rażących błędów stylistycznych i językowych	- redaguje zdania krótkie, zawierające błędy stylistyczne i językowe	- zachowuje logikę wypowiedzi, - nie popełnia rażących błędów językowych	- zachowuje logikę wypowiedzi, - popełnia niewiele błędów - na ogół unika powtórzeń wyrazowych	- w zależności od potrzeb buduje wypowiedzi krótkie lub dłuższe, nasycone określeniami, słownictwem najlepiej oddającym poruszany problem	- posługuje się różnego typu wypowiedziami, - stosuje wyrazy, wyrażenia i zwroty wzbogacające wypowiedź
- nie panuje nad potokiem składniowym charakterystycznym dla języka mówionego, - mimo wskazówek nauczyciela nie stara się poprawić błędów	- często nie panuje nad potokiem składniowym, - poprawia błędy zgodnie ze wskazówkami nauczyciela	- eliminuje potok składniowy, - stara się budować poprawne zdania	- eliminuje potok składniowy, - redaguje poprawne zdania, może popełniać nieliczne błędy	- zachowuje poprawność składniową - poprawnie stosuje wypowiedzenia pojedyncze i złożone w zależności od formy wypowiedzi	- zachowuje absolutną poprawność składniową
- nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi wprowadzić dialogu do wypowiedzi, - nie stosuje zasad interpunkcji	- ma problemy z wprowadzeniem dialogu do swojego tekstu, ale korzysta ze wskazówek nauczyciela, aby poprawić zapis	- stara się wprowadzić dialog w tekst, stosując na ogół poprawną interpunkcję	- wprowadza dialog w tekst ciągły, stosując poprawną interpunkcję	- poprawnie zapisuje dialog i wprowadza go w tekst ciągły, - zachowuje właściwą interpunkcję, - potrafi przedstawić sytuację, w której toczy się	- tworzy ciekawy dialog, - swobodnie wprowadza go w różne typy wypowiedzi w zależności od intencji

				dialog, - umiejętnie wykorzystuje wyrazy, które go wprowadzają	
- mimo wskazówek nauczyciela nie wskazuje właściwego cytatu i nie potrafi umieścić go w wypowiedzi	- ma problemy z dobraniem cytatu i wprowadzeniem go w tekst ciągły, korzysta z pomocy nauczyciela	- na ogół poprawnie dobiera cytaty i stosuje je w tekście ciągłym	- wybrany cytat właściwie wprowadza w tekst	- trafnie dobiera cytaty - zachowuje poprawną interpunkcję wprowadzając cytat	- dobiera ciekawe, oryginalne cytaty, także spoza lektur poznanych na lekcji - stosuje właściwy zapis
- popełnia liczne, rażące błędy ortograficzne, - mimo zaleceń nauczyciela nie poprawia ich	- ma kłopoty z zachowaniem poprawnej pisowni ortograficznej, - stara się poprawić błędy zgodnie ze wskazówkami nauczyciela	- poprawnie zapisuje wyrazy poznane i ćwiczone na lekcjach, - stosuje poprawną interpunkcję w zdaniach pojedynczych, - samodzielnie korzysta ze słownika ortograficznego	- popełnia nieliczne błędy ortograficzne, - stosuje poprawną interpunkcję w zdaniach pojedynczych i złożonych, - dokonuje kontroli swojego zapisu	- zachowuje poprawność ortograficzną i interpunkcyjną w różnego typu wypowiedziach	- zachowuje absolutną poprawność ortograficzną oraz interpunkcyjną
- pisze często nieczytelnie, nie korzysta z brudnopisu - nie dba o estetykę zapisu	- stara się pisać czytelnie, - swoje prace najpierw redaguje w brudnopisie	- pisze czytelnie, pamięta o akapitach	- pisze czytelnie, - dba o szatę graficzną tekstu, unika skreśleń	- stosuje właściwą szatę graficzną – czytelne pismo, akapity	- stosuje właściwą szatę graficzną – czytelne pismo, akapity

Wypowiedzi pochodzące z innych tekstów, a wykorzystane w pracy ucznia, muszą być ujęte w cudzysłów.

Niedopuszczalne jest (nawet we fragmentach) kopiowanie i podawanie jako własnych wypowiedzi pochodzących ze stron internetowych, pozycji książkowych i innych źródeł. Ujawnione praktyki tego rodzaju traktuje się jako dokonanie plagiatu, a prace przedłożone nauczycielowi ocenione będą na ocenę niedostateczną.

Dłuższa wypowiedź pisemna - punktowe kryteria oceniania:

1. Zgodność z tematem (ilość punktów dostosowana do tematu wypowiedzi) od 2 do 5 punktów
2. Kompozycja (trójdzielność pracy) 0 -1 pkt
3. Poprawność językowa 0-1 bł – 2 pkt, 2-3 bł – 1 pkt, 4 i więcej błędów – 0 pkt

4. Poprawność ortograficzna	0 bł – 2 p. 1-2 bł – 1 p., 3 i więcej błędów – 0 pkt
5. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 3 bł.)	0 – 1 pkt
6. Dobór odpowiednich środków językowych:	
a) styl dostosowany do sytuacji komunikacyjnej	0 – 1 pkt
b) bogactwo językowe	0 – 1 pkt
7. Poprawność formy wypowiedzi	0 – 2 pkt
(wszystkie wyznaczniki – 2 pkt, częściowo zachowana forma – 1 pkt)	
8. Odpowiedni układ graficzny oraz estetyka pracy	0 – 1 pkt

Uzyskanym punktom odpowiadają oceny (obliczeń dokonuje się zgodnie ze skalą procentową obowiązującą w szkole).

2. Krótkie formy wypowiedzi pisemnych (np. zaproszenie, dedykacja, instrukcja ogłoszenie/zawiadomienie, życzenia)

Oceniając krótkie formy pisemne redagowane przez ucznia, nauczyciel bierze pod uwagę: - treść (zgodność z tematem, podanie najważniejszych informacji),

- kompozycję (odpowiadającą wypowiedzi), - spójność wypowiedzi,
- styl i język,
- ortografię i interpunkcję.

Krótkie wypowiedzi pisemne - punktowe kryteria oceniania:

1. Poprawność formy wypowiedzi (wszystkie wyznaczniki danej formy)	0 – 2 pkt
2. Poprawność ortograficzna i interpunkcyjna (dopuszczalne po 1 błądzie)	0 – 1 pkt
3. Poprawność językowa (dopuszczalny 1 błąd)	0 - 2 pkt
4. Układ graficzny i estetyka pracy	0 – 1 pkt

(Krótkie formy wypowiedzi wchodzi również w niektórych przypadkach w skład testów, sprawdzianów, prac klasowych).

Wypowiedzi dłuższe (np. rozprawka, opowiadanie) lub krótsze (np. zaproszenie, ogłoszenie), które pojawiają się na egzaminie ósmoklasisty mogą być oceniane według kryteriów przyjętych przez Centralną Komisję Egzaminacyjną. Taki sposób oceniania pozwala uczniowi lepiej przygotować się do egzaminu. Kryteria te są stosowane przede wszystkim w klasach 7-8.

Kryteria stosowane przy ocenianiu wypowiedzi dłuższej:

1. realizacja tematu	0- 2 pkt
2. elementy retoryczne / kreatywne	0 – 5 pkt
3. kompetencje literackie i kulturowe	0 – 2 pkt
4. kompozycja	0 – 2 pkt
5. styl	0 - 2 pkt
6. język	0 - 4 pkt
7. ortografia	0 – 2 pkt
8. interpunkcja	0 – 1 pkt

Kryteria stosowane przy ocenianiu wypowiedzi krótszej:

1. Treść	0 – 2 pkt
2. Forma	0 -1 pkt

3. Testy i sprawdziany

Szczegółowe kryteria ocen podawane są przez nauczyciela (z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem) przed zaplanowanymi dłuższymi formami sprawdzającymi wiedzę i umiejętności ucznia.

4. Dyktanda i testy ortograficzne

Zgodnie ze wskazaniami Komisji Dydaktycznej Rady Języka Polskiego stosuje się następujący podział błędów ortograficznych:

a) błędy rażące (pierwszego stopnia) w zakresie pisowni: rz, ż; ó, u; ch, h; „nie” z różnymi częściami mowy; wielką i małą literą; zakończeń -i, -ii, -ji; przedrostków roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-; -ą, -ę oraz połączeń -om, -on, -em, -en; cząstki -by z osobowymi formami czasownika,

b) błędy drugorzędne (drugiego stopnia) – inne odstępstwa od reguł ortograficznych, między innymi pisownia: wyrażen przyimkowych; zakończeń -ski, -cki, -dzki, -stwo, -wstwo; przedrostków z-, s-, ś-; cząstki -by z pozostałymi częściami mowy; dzielenie wyrazów przy przenoszeniu do nowej linii; brak znaków diakrytycznych na końcu wyrazu.

- Dwa błędy ortograficzne drugiego stopnia (drugorzędne) traktowane są jak jeden błąd ortograficzny pierwszego stopnia (rażący).

- Trzy błędy interpunkcyjne traktowane są jak jeden błąd ortograficzny pierwszego stopnia.

- Ilość popełnionych przez ucznia błędów przeliczana jest na punkty. Z kolei uzyskanym punktom odpowiadają oceny (obliczeń dokonuje się zgodnie ze skalą procentową obowiązującą w szkole). O ilości dyktand oraz o stopniu ich trudności w każdej klasie decyduje nauczyciel języka polskiego, uwzględniając podstawę programową przedmiotu, program nauczania oraz poziom umiejętności uczniów.

5. Wypowiedzi ustne

Kryteria oceniania

ocena niedostateczna	ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Uczeń formułuje chaotyczne, nieskładne wypowiedzi	- wypowiada się krótko, nie zachowuje wszystkich norm kompozycyjnych	- potrafi zachować w dużej części wymaganą formę wypowiedzi	- zachowuje ramy kompozycyjne wypowiedzi	- swobodnie posługuje się różnymi formami wypowiedzi	- swobodnie i bezbłędnie posługuje się różnymi formami wypowiedzi
- wypowiada się nie na temat mimo naprowadzania ze strony nauczyciela	- buduje wypowiedź w części odpowiadającą podanemu tematowi, - próbuje argumentować	- ma pewne problemy z wyborem najistotniejszych zagadnień, doborem argumentów i syntezą materiału	- mówi na temat, nie wyczerpuje omawianych zagadnień, ale porusza najważniejsze kwestie podane na lekcji lub zawarte w podręczniku,	- mówi na temat wyczerpująco, bazując na kompletnym materiale lekcyjnym i podręcznikowym - podaje ciekawe argumenty i przykłady, właściwie formułuje	- w swojej wypowiedzi zawiera oryginalne i interesujące treści oraz własne przemyślenia, - często wykorzystuje samodzielnie przygotowane materiały, - ciekawie

			- właściwie argumentuje, podaje przykłady, wnioskuje	wnioski	argumentuje, podaje niebanalne przykłady i wnioski
- nie panuje nad potokiem słownym mimo wskazówek nauczyciela	- z trudem panuje nad potokiem składniowym, - potrafi skorzystać ze wskazówek nauczyciela	- zachowuje na ogół poprawny szyk wyrazów, - spełnia błędy składniowe, które jednak nie utrudniają zrozumienia podawanych przez niego treści	- popełnia nieliczne błędy składniowe, dopuszcza się kilku błędów językowych, ale na ogół zachowuje poprawność gramatyczną, składniową i słownikową	- buduje zdania poprawne pod względem składniowym, - wyjątkowo popełnia nieliczne błędy językowe, dobierając zróżnicowane słownictwo	- stosuje różne typy wypowiedzi, dostosowując je do sytuacji mówienia, - nie popełnia błędów językowych
- nie potrafi dobrać właściwego słownictwa, mimo wskazówek nauczyciela popełnia rażące błędy językowe	- ma niewielki zasób słownictwa, - nie unika powtórzeń wyrazowych, - naprowadzany stara się dostosować słownictwo do nadawcy i sytuacji	- dobiera słowa starając się unikać powtórzeń, - na ogół dostosowuje słownictwo do nadawcy i sytuacji	- mówi płynnie, rzadko popełnia błędy stylistyczne, - dobiera słownictwo dostosowując je do nadawcy i sytuacji	- dobiera zróżnicowane słownictwo (stosuje synonimy, antonimy, związki frazeologiczne)	- mówi w sposób oryginalny, ciekawy, przemyślany, starając się dostosować słownictwo, - wzbogaca wypowiedź cytatami
- używa języka odbiegającego od elementarnych norm gramatycznych	- używa języka odbiegającego w części od norm	- nie popełnia rażących błędów językowych	- popełnia nieliczne błędy językowe, - rozwija umiejętności językowe, - wykazuje się dbałością o kulturę języka	- sporadycznie popełnia błędy językowe, - świadomie rozwija umiejętności językowe, - dba o kulturę języka	- nie popełnia błędów językowych, - dba o kulturę języka, - dobiera właściwe cytaty do swojej wypowiedzi
- mówi niedbale, niewyraźnie, w sposób niezrozumiały dla odbiorcy	- mówi dość niewyraźnie, cicho, ale w sposób zrozumiały	- stara się mówić wyraziście tak, by nawiązać kontakt z odbiorcą	- mówi wyraźnie i zrozumiale	- mówi głośno, wyraźnie i z odpowiednią intonacją, we właściwym tempie, - nawiązuje kontakt z odbiorcą	- potrafi skupić na sobie uwagę odbiorcy dzięki sposobowi mówienia

Kryteria punktowe:

1. Zgodność z tematem	0 – 1 pkt
2. Kompozycja	0 -1 pkt
3. Samodzielność wypowiedzi	0 -1 pkt
4. Spójność i logika	0 – 1 pkt
5. Poprawność językowa	0 -1 pkt
6. Bogactwo słownictwa	0 -1 pkt

6 pkt - ocena celująca

5 pkt – ocena bardzo dobraniem

4 pkt – ocena dobra

3 pkt – ocena dostateczna

2 pkt – ocena dopuszczająca

0, 1 pkt – ocena niedostateczna

6. Głośnie czytanie

Stopień szkolny:	Kryteria oceniania Uczeń:
celujący	<ul style="list-style-type: none">- czyta płynnie, wyraźnie, dbając o poprawną wymowę głosek,- zachowuje odpowiednie tempo,- dba o intonację i barwę głosu, wprowadzając właściwą ekspresję,- poprawnie akcentuje wyrazy i wprowadza pauzy logiczne dla lepszego zrozumienia treści przez słuchacza
bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none">- czyta płynnie, wyraźnie, dbając o poprawną wymowę głosek,- zachowuje odpowiednie tempo,- bardzo rzadko zdarzają mu się pomyłki,- dba o intonację i barwę głosu- poprawnie akcentuje wyrazy i wprowadza pauzy logiczne dla lepszego zrozumienia treści przez słuchacza
dobry	<ul style="list-style-type: none">- czyta dość płynnie, zaburzenia występują w dłuższych lub nieznanych dobrych wyrazach,- nie zawsze zachowuje odpowiednie tempo,- zdarza mu się zapominać o odpowiedniej intonacji i barwie głosu, które oddawałyby emocje przekazywane przez tekst,- nie zawsze stosuje pauzy logiczne
dostateczny	<ul style="list-style-type: none">- czyta z błędami, nie zawsze rozumiejąc sens dłuższych zdań,dostateczny - rzadko zachowuje odpowiednie tempo czytania,

	<ul style="list-style-type: none"> - często nie zwraca należytej uwagi na intonację i modulację głosu, - nie zawsze przestrzega zastosowanych w tekście znaków interpunkcyjnych
dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> - czyta w bardzo wolnym tempie, dopuszczający - sylabizuje, - często nie rozumie przeczytanych fragmentów tekstu; wraca do nich, aby zrozumieć sens, - korzysta ze wskazówek nauczyciela w celu poprawienia techniki czytania
niedostateczny	<ul style="list-style-type: none"> - czyta bardzo wolno, sylabizuje, nie potrafi połączyć sylab w dłuższe niedostateczny wyrazy a wyrazów w poprawne zdania, - zgaduje sens zdań; nie rozumie czytanego tekstu, - nie podejmuje prób poprawy techniki czytania mimo pomocy ze strony nauczyciela

Kryteria punktowe:

1. Płynność czytania (do 2 błędów – 2 pkt, 3-4 błędy – 1 pkt)	0-2 pkt
2. Właściwe tempo czytania, przestrzeganie zasad interpunkcyjnych	0-1 pkt
3. Wyraźne czytanie (czeń jest słyszany i rozumiany)	0-1 pkt
4. Wyraziste czytanie (dostosowanie sposobu czytania do sytuacji ukazanej w tekście, wyrażanie głosem emocji, zaciekawienie tekstem, itp.)	0-2 pkt

6 pkt – ocena celująca

5 pkt – ocena bardzo dobra

4 pkt – ocena dobra

3 pkt – ocena dostateczna

2 pkt – ocena dopuszczająca

0, 1 pkt – ocena niedostateczna

7. Recytacja

Kryteria oceniania:

Ocena niedostateczna	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
Uczeń nie opanował na pamięć nawet fragmentu zadanego utworu, nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi wygłosić tekstu	- opanował fragmenty utworu, recytuje tekst, popełnia jednak błędy, myli niektóre słowa, zmienia szyk wyrazów, nie stosuje modulacji głosu	- opanował na pamięć utwór lub jego fragmenty, popełnia nieliczne błędy, często zapomina o modulowaniu głosu i wyrazistości	- dobrze opanował tekst lub zadane fragmenty utworu, recytuje z pamięci na ogół modulując głosem i pamiętając o wyrazistości	- bardzo dobrze opanował na pamięć zadany tekst, recytuje interpretując głosowo treść utworu, pamięta o wyraznej i wyrazistej wymowie	- wygłasza bezbłędnie tekst z pamięci pamiętając o zasadach pięknej recytacji, recytuje w sposób ciekawy, oryginalny, skupiając uwagę

		przekazu	wymowy		odbiorców, bierze udział w konkursach recytatorskich, akademiach, prezentując wysokie umiejętności
--	--	----------	--------	--	---

Kryteria punktowe:

1. Znajomość tekstu na pamięć 0 – 2 pkt
(brak błędów – 2 pkt, do 3 błędów – 1 pkt, 4 i więcej błędów – 0 pkt, bardzo liczne błędy wykluczają przyznawanie punktów za kolejne kryteria)
 2. Wyraziste mówienie (uczeń jest słyszany i rozumiany) 0 – 1 pkt
 3. Właściwe tempo mówienia, przestrzeganie znaków interpunkcyjnych 0 – 1 pkt
 4. Głosowa interpretacja tekstu (dostosowanie przekazu do sytuacji opisanej w tekście, modulacja głosem, wyrażanie emocji głosem) 0 – 2 pkt
- 6 pkt – ocena celująca
5 pkt – ocena bardzo dobra
4 pkt – ocena dobra
3 pkt – ocena dostateczna
2 pkt – ocena dopuszczająca
0, 1 pkt – ocena niedostateczna

8. Praca w grupach (praca zespołowa, realizacja zadań projektu)

Stopień szkolny	Kryteria
ocena celująca	<ul style="list-style-type: none"> - Uczeń pracuje z dużym zaangażowaniem, konsekwentnie i rzetelnie realizując przyjęte zadania. - Wyróżnia się w działaniu, proponuje oryginalne rozwiązania, jest pomysłowy. - Aktywnie słucha kolegów i współpracuje z nimi w celu osiągnięcia jak najlepszych efektów: zadaje pytania, udziela wskazówek, wymienia się z innymi poglądami, dzieli się wiedzą. - Mobilizuje do pracy pozostałych członków zespołu. - Planuje i organizuje pracę grupy.
ocena bardzo dobra	<ul style="list-style-type: none"> - Bierze aktywny udział w planowaniu działań grupy, w wyznaczonym czasie kończy swoją pracę. - Angażuje się w pracę zespołu, rzetelnie wykonuje zadania. - Dbą o jakość wykonywanej pracy, ma ciekawe pomysły. - Potrafi współpracować z innymi, motywować ich do działania, liczy się ze zdaniem innych. - Wykazuje się życzliwością w stosunku do kolegów.
ocena dobra	<ul style="list-style-type: none"> - Wykonuje swoją pracę w wyznaczonym czasie, przedstawia zgromadzone materiały. - Stosuje zasady komunikowania się w grupie: słucha innych, wymienia się spostrzeżeniami, szanuje poglądy innych. - Współpracuje z innymi, dążąc do celu projektu. - Niekiedy mobilizuje innych do działania.
ocena dostateczna	<ul style="list-style-type: none"> - Stara się realizować przyjęte działania, lecz nie zawsze gromadzi wystarczające materiały. - Zwykle kończy działania w wyznaczonym terminie. - W pracy nie wykazuje się zaangażowaniem emocjonalnym. - czasami nie słucha poglądów innych członków grupy i nie wymienia się wiadomościami.
ocena dopuszczająca	<ul style="list-style-type: none"> - Swoją pracę wykonuje częściowo, bywa bierny. - czasem nie kończy części zadań w wyznaczonym czasie. - Rzadko stosuje zasady właściwego komunikowania się w grupie, ma problemy ze słuchaniem i właściwym reagowaniem na poglądy innych osób.
ocena niedostateczna	<ul style="list-style-type: none"> - Wykazuje się lekceważeniem zadań i biernością. - Nie wykonuje pracy w wyznaczonym terminie. - Przeszkadza w działaniach innym członkom zespołu.

- Nie potrafi we właściwy sposób komunikować się reaguje napastliwie na odmienne zdanie kolegów, lekceważy ich. - Zakłóca pracę innych.
--

- Praca w grupach jest jedną z form pracy stosowanych w czasie lekcji i nie zawsze podlega ocenie wyrażonej stopniem szkolnym.
- Nauczyciel informuje wcześniej uczniów o działaniach zespołowych, które podsumowane zostaną oceną. W takim wypadku ustala szczegółowe kryteria, według których oceni indywidualny wkład pracy każdego członka grupy. Uczeń dokona również samooceny. Jego działania oceni także grupa, z którą współpracował.
- Nauczyciel ustala ostateczną ocenę pracy w grupie danego ucznia, biorąc pod uwagę własne obserwacje, samoocenę ucznia, jak również ocenę dokonaną przez zespół.

VI Dodatkowe ustalenia

1. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych zgodnie z opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, lub na podstawie orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego lub o potrzebie indywidualnego nauczania. Dostosowuje się również wymagania edukacyjne wobec ucznia, który został objęty pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole na podstawie rozpoznania jego indywidualnych możliwości psychofizycznych przez nauczycieli i specjalistów.

2. Uczniowie niepiszący sprawdzianów, testów, kartkówek z powodu nieobecności w szkole są zobowiązani do napisania ich w ciągu dwóch tygodni po przyjeździe do szkoły (jeśli tego nie zrobią, piszą sprawdzian lub kartkówkę na najbliższej lekcji po upływającym terminie).

3. Uczniowie mają możliwość poprawy sprawdzianów, kartkówek i innych form sprawdzania wiedzy w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania oceny. Poprawy można dokonać tylko raz.

Ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika elektronicznego obok pierwszej. Przy klasyfikacji ucznia brane są pod uwagę obie oceny.

Poprawa sprawdzianu, kartkówki i innych form nie odbywa się podczas lekcji, lecz w terminie uzgodnionym z nauczycielem.

4. Uczeń ma prawo dwa razy w semestrze zgłosić nieprzygotowanie do zajęć (z wyjątkiem sprawdzianu, testu, pracy klasowej, dłuższego pisemnego zadania domowego, zapowiedzianej recytacji).

Przez nieprzygotowanie do lekcji rozumie się: brak pracy domowej, zeszytu przedmiotowego lub zeszytu ćwiczeń, brak gotowości do odpowiedzi, a także brak pomocy potrzebnych do lekcji, o przyniesienie których prosił nauczyciel.

Uczeń, który zgłosił nieprzygotowanie do lekcji, nie jest pytany, ale ma obowiązek uczestniczyć w zajęciach i wykonywać ćwiczenia.

Usprawiedliwione braki zadań domowych odnotowywane są jako „bz” z wyjątkiem dłuższych prac pisemnych (brak skutkuje oceną niedostateczną) .Otrzymanie 5 „minusów” skutkuje otrzymaniem oceny niedostatecznej.

5. Uczeń powinien pracować systematycznie w ciągu całego roku szkolnego.

6. Ocena śródroczna/roczna nie jest średnią arytmetyczną. Wystawiana jest przez nauczyciela na podstawie ocen cząstkowych mających określoną wagę.

7. Systematyczne i aktywne uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych, jak również udział w konkursach przedmiotowych z języka polskiego, mogą mieć wpływ na podwyższenie oceny

z przedmiotu.

8. Punkty uzyskane przez ucznia na kartkówkach, testach, sprawdzianach przekładane są na ocenę według następujących progów procentowych:

stopień celujący 100% - 99%

stopień minus celujący 97% - 98%

stopień plus bardzo dobry 96% - 95%

stopień bardzo dobry 90% - 94%

stopień minus bardzo dobry 88% - 89%

stopień plus dobry 87% - 86%

stopień dobry 77% - 85%

stopień minus dobry 75% - 76%

stopień plus dostateczny 74% - 73%

stopień dostateczny 50% - 72%

stopień minus dostateczny 48% - 49%

stopień plus dopuszczający 46% - 47%

stopień dopuszczający 30% - 45%

stopień minus dopuszczający 28% - 29%

stopień plus niedostateczny 26% - 27%.

stopień niedostateczny 0% - 25%

9. Do dziennika wpisywane są:

sprawdziany i sukcesy w konkursach - kolorem czerwonym z wagą 5,

kartkówki – kolorem zielonym z wagą 4,

projekty i udział w konkursach – z wagą 3

pozostałe oceny za zadanie domowe, aktywność, odpowiedź i inne - kolorem czarnym z wagą 2.

10. Nauczyciel jest obowiązany systematycznie oceniać postępy ucznia w nauce.

11. Śródroczną i roczną ocenę klasyfikacyjną z języka polskiego ustala się w zależności od uzyskanej przez ucznia średniej ważonej ze wszystkich ocen bieżących otrzymanych w ciągu całego roku szkolnego zgodnie z zapisami w Statucie Szkoły.

VII Tryb oddawania prac kontrolnych oraz udostępniania ich rodzicom ucznia

Oceny są jawne zarówno dla ucznia, jak i jego rodziców.

- Dłuższe prace pisemne – sprawdziany, testy, karty pracy, wypracowania są sprawdzane, oceniane i oddawane uczniom w ciągu dwóch tygodni od czasu ich napisania.

- Kartkówki są oceniane i oddawane uczniom przez nauczyciela do tygodnia od czasu ich napisania.

- Uczniowi udostępniania jest tylko jego własna sprawdzona i oceniona praca pisemna. Otrzymuje ją w czasie lekcji lub w razie potrzeby podczas zajęć pozalekcyjnych. Uczniowi nieobecnemu na zajęciach

edukacyjnych, w czasie których nauczyciel omawiał sprawdzone i ocenione prace, nauczyciel udostępnia pracę na najbliższych zajęciach edukacyjnych, na których będzie obecny.

- Nauczyciel jest zobowiązany rozdać uczniom poprawione i ocenione prace oraz udostępnić je do wglądu rodzicom (opiekunom prawnym).
- Uczeń jest zobowiązany do oddania podpisanej przez rodzica (opiekuna prawnego) pracy na najbliższych zajęciach lekcyjnych, jeżeli zajęcia odbywają się raz w tygodniu. W pozostałych przypadkach do trzech dni. Rodzic (opiekun prawny) może zwrócić pracę osobiście. Nauczyciel odnotowuje zwrot pracy.
- W przypadku zagubienia lub niezwrócenia prac pisemnych przez ucznia lub jego rodziców (opiekunów prawnych) nauczyciel odnotowuje ten fakt w dzienniku elektronicznym; niezwrócenie pracy oznacza brak możliwości odwołania się rodzica od oceny ucznia.
- Nauczyciel ma obowiązek przechowywać prace pisemne ucznia przez okres jednego roku.

VIII System motywacyjny i naprawczy

- Ocena z języka polskiego oprócz funkcji dydaktycznej i społecznej pełni także funkcję motywującą (wychowawczą) i uwzględnia zaangażowanie ucznia, jego staranność i wkład pracy. Ocena ma wpływać na zainteresowanie ucznia przedmiotem i skłaniać go do brania odpowiedzialności za własny rozwój.
- Uczeń mający trudności w nauce ma możliwość uzupełniania i wyrównywania braków poprzez pomoc nauczyciela przedmiotu, pomoc koleżeńską oraz uczestnictwo w zajęciach wyrównawczych.

IX Ogólne kryteria oceniania z języka polskiego w klasach IV-VIII

OCENĘ CELUJĄCĄ

otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania o wysokim stopniu trudności,
- wykazuje się samodzielnością, dojrzałością sądów, aktywnością i pomysłowością w rozwiązywaniu problemów,
- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie jak i piśmie,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej, -aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach przedmiotowych z języka polskiego i osiąga sukcesy,
- tworzy wypowiedzi pisemne poprawne pod względem kompozycyjnym, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe, -aktywnie pracuje w grupie, przyjmując często rolę lidera,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

OCENĘ BARDZO DOBRĄ

otrzymuje uczeń, który:

- opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,

- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi je analizować samodzielnie; podejmuje również próby ich interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i piśmie, -aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,
- bierze udział w konkursach przedmiotowych z języka polskiego,
- redaguje wypowiedzi pisemne w większości poprawne pod względem kompozycji, języka, ortografii i interpunkcji,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- na poziomie bardzo dobrym wykonuje prace domowe; często realizuje także zadania dodatkowe.

OCENĘ DOBRĄ

otrzymuje uczeń, który:

- w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej, -samodzielnie rozwiązuje zadania o średnim stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie; samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów kompozycyjnych, językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji,
- wykonuje prace domowe, czasem także nadobowiązkowe.

OCENĘ DOSTATECZNĄ

otrzymuje uczeń, który:

- na poziomie podstawowym opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej, -czyta ze zrozumieniem teksty kultury zawarte w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; zadania i ćwiczenia trudniejsze wykonuje z pomocą nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost; rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- posługuje się słownictwem, które wymaga wzbogacania,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, ale nie dyskwalifikują one jego pracy,
- wypowiada się krótko, ale jego na ogół w sposób uporządkowany i logiczny, -stara się uczestniczyć w lekcji,
- wykonuje obowiązkowe ćwiczenia i zadania domowe.

OCENĘ DOPUSZCZAJĄCĄ

otrzymuje uczeń, który:

- opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej, -większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje z pomocą nauczyciela,
- czyta ze zrozumieniem łatwe teksty kultury i analizuje je, ale wymaga wskazówek i naprowadzania ze strony nauczyciela,
- wypowiada się ustnie i pisemnie, popełniając liczne błędy językowe i kompozycyjne oraz ortograficzne,
- posługuje się ubogim słownictwem, które wymaga uzupełnienia i korekty ze strony nauczyciela,
- wykazuje się niewielką aktywnością w czasie lekcji, ale motywowany przez nauczyciela podejmuje wysiłek, aby wykonać polecenia,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do działania, -stara się wykonać prace domowe, podejmuje próby.

OCENĘ NIEDOSTATECZNĄ

otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował elementarnych wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawie programowej, -ma kłopoty z techniką czytania, co uniemożliwia mu rozumienie tekstów,
- nie odnajduje w tekstach informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela,
- nie angażuje się w pracę grupy,
- nie podejmuje starań w celu uzyskania oceny pozytywnej (nie czyta lektur, nie wykonuje łatwych ćwiczeń w czasie lekcji, ignoruje pomoc nauczyciela),
- zaniedbuje wykonywanie prac domowych.

Pozostałe zasady oceniania reguluje Statut Szkoły Podstawowej nr 1 w Pszczynie.